

Huvudmannen för Kunskapsskolan i Enskede
Kunskapsskolan i Sverige AB
Virkesvägen 3
120 30 Stockholm

2005-10-04
1 (2)
Dnr 54-2005:73

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Kunskapsskolan i Enskede i Stockholm

Bakgrund

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen i fristående grundskolor. Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet vid skolan uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Kunskapsskolan i Enskede. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av Skolverket.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Kunskapsskolan i Enskede, med undantag av nedanstående kritikområde, övergripande är av god kvalitet och ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas (förbättringsområden) samt en brist i verksamheten i förhållande till författningarna (kritikområde). Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

Skolverket har i den bilagda rapporten uppmärksammat huvudmannen på följande områden där skolan behöver utveckla sin verksamhet:

- andelen lärare med utbildning avsedd för undervisning i spanska, hem- och konsumentkunskap, slöjd och musik bör öka,
- undervisningen i slöjd samt hem- och konsumentkunskap bör förstärkas på hemskolan,
- rutinerna för betygssättning i slöjd samt hem- och konsumentkunskap behöver ses över,
- skolan bör vidta sådana åtgärder att elevernas möjlighet att nå målen i ämnet spanska förbättras.

Kritikområde

Av bilagda rapport framgår att det även finns en brist i verksamheten i förhållande till författningarna:

- skolans undervisning i hem- och konsumentkunskap bygger på att ansvaret för delar av elevernas utbildning överläts till föräldrarna vilket inte är förenligt med skolförfattningarnas krav (1 kap. 2 § skollagen).

Uppföljning

Senast den 15 januari 2006 skall huvudmannen redovisa till Skolverket vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdet.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Ulf Lindberg
Expert

I beslutet har enhetschef Marie-Hélène Ahnborg och undervisningsråd Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport med bilagor

Kopia till

Stockholms kommun

Enligt fastställd sändlista

Inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Kunskapsskolan i Enskede i Stockholm

1 Inspektionens syfte och genomförande

Utbildningen vid fristående grundskolor står enligt 9 kap. 11 § skollagen under tillsyn av Statens skolverk. Skolverket skall också enligt sin instruktion granska kvaliteten i skolväsendet. Med anledning av detta har inspektion genomförts vid Kunskapsskolan i Enskede i Stockholm.

Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet höstterminen 2001. Inspektionen har bestått av dokumentstudier samt besök vid skolan den 22 och 23 mars 2005 utfört av undervisningsrådet Ingela Gullberg och experten Ulf Lindberg. Besöket har föregåtts av kontakter och samtal med skolans huvudman för planering och informationsutbyte. Vid besöket fördes samtal med skolchefen (här kallad rektorn), skolsköterskan, företrädare för lärare, elever och föräldrar. Dessutom granskades lokaler, utrustning och läromedel och besök i verksamheten genomfördes.

Eleverna från Kunskapsskolan i Enskede får delar av sin undervisning i vissa ämnen, vid Kunskapsgården i Falun. Huvudmannen bedriver verksamhet vid två s.k. kunskapsgårdar och Skolverket har granskat verksamheten vid båda dessa under våren 2005. En bedömning av verksamheten vid kunskapsgårdarna redovisas i en särskild PM från Skolverket (dnr 2004:3288) som bilagts denna rapport.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunens inspektörer gjorde en inspektion av skolan i maj 2003. Skolverket har tagit del av den kommunala inspektionsrapporten.

Skolverkets inspektion har inriktats på att kontrollera om skolans utbildning uppfyller kraven för godkännande och rätt till bidrag enligt 9 kap. skollagen, 1 a kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor samt de övriga författningar som återges i bilaga. Inspektionens uppgift är att klargöra om och hur väl en verksamhet fungerar i förhållande till författningarna.

Alla faktauppgifter i rapporten är, förutom då annat anges, hämtade ur den dokumentation som skolan har lämnat till Skolverket eller den information som lämnats av ledningen för skolan. Huvudmannen för Kunskapsskolan i Enskede har givits möjlighet att lämna synpunkter på rapportens faktadel.

2 Allmänna förutsättningar för verksamheten

2.1 Skola

Skolverket godkände Kunskapsskolan i Enskede som en fristående grundskola för årskurserna 6 – 9 med namnet Kunskapsskolan i Stockholms City genom beslut den 30 oktober 2000 (dnr 2000:1379). Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag och får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Kunskapsskolan i Enskede startade läsåret 2001/02 och omfattar årskurserna 6 -9. Skolan hade vid inspektionsbesöket 496 elever. Den övervägande majoriteten av eleverna har Stockholm som hemkommun, men ca 20 elever bor i någon av Stockholms grannkommuner.

2.2 Huvudmannens rättskapacitet

Huvudman för Kunskapsskolan i Enskede är Kunskapsskolan i Sverige AB med säte i Stockholm. Huvudmannens organisationsnummer är 556566-1815. Av huvudmannens registreringsbevis framgår att bolaget skall bedriva grundskole- och gymnasieundervisning i form av fristående grund- och gymnasieskolor samt därmed förenlig verksamhet.

2.3 Stabilitet

Ekonomi

Skolverket har tagit del av Kunskapsskolan i Sverige AB:s årsredovisning för räkenskapsåret den 1 juli 2003 – den 30 juni 2004. Enligt bolagets resultaträkning gjordes en vinst. Årsredovisningen och räkenskaperna har granskats och godkänts av auktoriserad revisor.

Utifrån ett planeringsunderlag tilldelas skolan läsårsvis en budgetram som är fastlagd av huvudmannens styrelse. Rektorn vid skolan har möjlighet att fördela resurser efter skolans behov inom ramen för den givna budgeten.

Elevantal

Eleverna på skolan fördelade sig vid Skolverkets inspektionsbesök enligt följande;

Årskurs	6	7	8	9	Totalt
Antal elever	126	125	111	134	496

Vid inspektionsbesöket hade skolan en kö med 255 sökande som vill börja i årskurs 6 läsåret 2005/06 och 159 som vill börja läsåret 2006/07. Skolan räknar med att ta in 130 elever per år.

2.4 Principer för intagning

Vid godkännandet av skolan uppgavs att skolan skall vara öppen för alla, en princip som också tillämpas. Vid fler sökande än platser gav skolan de första läsåren förtur till sökande som bodde i skolans närområde. Från och med intagningen till läsåret 2004/05 har skolan frångått närhetsprincipen som förtursgrund och övergått till att tillämpa syskonförtur i första hand och därefter anmälningdatum till skolans kö.

2.5 Skolhälsovård

Skolhälsovården omfattar hälsokontroller, vaccinationer och enkla sjukvårdsinsatser. Skolans nuvarande skolsköterska började sin tjänstgöring på skolan i februari 2004. Hon finns på skolan två dagar i veckan. Skolan har kontrakt med en skolläkare som skolsköterskan kan konsultera vid behov. Läkaren besöker skolan ca tre gånger per termin och brukar alltid finnas till hands när elever skall vaccineras.

Skolans kurator finns på skolan fem dagar i veckan. Skolsköterskan och kuratorn ingår båda i skolans elevvårdsteam.

2.6 Registerkontroll

Inför anställning av personal vid skolan begär skolan in utdrag ur Rikspolisstyrelsens belastningsregister. Intervjuad personal uppger att de avkrävts registerutdrag innan de anställts.

2.7 Avgiftsfri utbildning

Rektor liksom intervjuade lärare, elever och föräldrar uppger att utbildningen är avgiftsfri. Skolan tar inte ut avgifter för undervisning, material eller skolmåltider. Endast om en elev vill tillverka något extra i slöjden som t.ex. ett klädesplagg av ett speciellt tyg förekommer det att eleven får stå för materialkostnaden.

2.8 Bedömning

Skolverket bedömer att Kunskapsskolan i Enskede uppfyller de allmänna förutsättningar som krävs för fortsatt godkännande.

3 Kunskaper och färdigheter

3.1 Skolans organisation och ledning

Kunskapsskolan i Enskede är en av 16 fristående grundskolor som Kunskapsskolan i Sverige AB driver. Skolan är den största av huvudmannens grundskolor. Samtliga grundskolor inom företaget följer samma utbildningskoncept och pedagogiska metod. För ledning av verksamheten har huvudmannen en verkställande direktör och två regionchefer samt ett huvudkontor med ett antal stödfunktioner. Skolans rektor eller skolchef, som huvudmannen väljer att kalla det, ansvarar inför huvudmannen

för skolans verksamhet. Hon har varit skolans rektor sedan verksamheten började hösten år 2001.

Kunskapsskolan i Enskede har ingen egen styrelse utan ingår i Kunskapsskolan i Sverige AB. Rektorn deltar aldrig vid huvudmannens styrelsesammanträden utan rapporterar till regionchefen, som är föredragande i styrelsen för ärenden som rör skolan. Styrelsen handhar främst företagsövergripande ekonomiska och strategiska frågor. Den sammanträder tre gånger per termin.

Rektorn vid Kunskapsskolan i Enskede är utbildad lågstadielärare med mångårig erfarenhet såväl av lärararbete som av arbete som skolledare vid kommunala skolor i Stockholm. Hon beskriver sitt ansvar som övergripande med såväl pedagogiskt som ekonomiskt ansvar för skolan. Hon har också personalansvar och tillsammans med regionchefen ansvar för skolans utveckling. Rektorn utövar sitt pedagogiska ledarskap genom att vara involverad i den dagliga verksamheten, vilket bekräftas av föräldrar, lärare och elever.

Eleverna och den pedagogiska personalen arbetar i fyra arbetslag, uppdelat i ett arbetslag för varje årskurs. I varje arbetslag ingår 6 – 8 lärare. Arbetslagen har ett delegerat ansvar för den dagliga verksamheten och för att målen i verksamhetsplanen styr arbetet. Inom arbetslaget, som leds av en arbetslagsledare, fördelas arbetsuppgifterna.

Arbetslagsledarna bildar tillsammans med rektorn skolans ledningsgrupp och är länken mellan arbetslaget och rektorn. Ledningsgruppen träffas varannan vecka, diskuterar och tar beslut i pedagogiska och organisatoriska frågor. All personal vid skolan samlas en gång varannan vecka till ett s.k. stormöte. Beslutsvägarna inom skolan upplevs som korta enligt de intervjuade lärarna.

Lärarna är även indelade i ämneslag efter sin ämnesinriktning. Ämneslag finns i svenska/engelska, matematik och moderna språk. Därutöver finns en kursgrupp i SO/NO. Kursgruppen har som uppgift att säkerställa kvaliteten i kurserna.

För varje ämne finns en ämnesansvarig lärare på skolan. Ämnesansvariga från huvudmannens alla skolor samlas till gemensamma ämnesdagar för att utbyta erfarenheter. En viktig funktion för ämnesdagarna är att bidra till att undervisningen på skolorna är likvärdig. Ämnesdagarna leds av lärare med centralt ämnesansvar inom företaget. Från Kunskapsskolan i Enskede hämtas t.ex. den centralt ämnesansvarige läraren i svenska.

3.2 Lärarkompetens

Skolan har 29 anställda lärare med en sammanlagd tjänstgöring motsvarande 26,3 heltidstjänster. Med något enstaka undantag har lärarna en lärarutbildning som motsvarar de arbetsuppgifter som ingår i tjänsten. I lärarkåren finns sju lärare med lärarutbildning i svenska, åtta utbildade lärare i ma/NO och sju utbildade lärare i SO. Vidare har skolan utbildade lärare i moderna språk, idrott och hälsa, bild samt en lärare med specialpedagogutbildning. Skolan har även en anställd musiklärare. Den senare saknar dock lärarutbildning. I spanska har lärarsituationen varit turbu-

lent och skolan har tvingats till flera lärarbyten. Den lärare som undervisade i ämnet vid inspektionstillfället saknade lärarutbildning.

Vid Kunskapsgården i Falun, där kursveckor bedrivs i ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd och bild arbetar lärare som har ämneskompetens och pedagogisk erfarenhet, men saknar lärarutbildning. Ingen lärare vid Kunskapsskolan i Enskede har lärarutbildning i hem- och konsumentkunskap trots att delar av undervisningen i ämnet bedrivs vid skolan. Under vårterminen har skolan en timanställd textilslöjdlärare som en eftermiddag varannan vecka ger eleverna i årskurs 9 undervisning i textilslöjd som komplement till undervisningen i Falun.

Det finns en kompetensutvecklingsplan upprättad för skolans personal. Personalen har deltagit i ett varierat utbud av utbildningar, vilka anordnas av Kunskapsskolans centrala organisation. De intervjuade lärarna upplever att deras behov av kompetensutveckling är väl tillgodosett.

3.3 Lokaler och utrustning

Skolan är inrymd i lokaler som hyrs av Stockholms kommun. Lokalerna har tidigare använts för kontorsändamål, senast som stadsdelskontor. Lokalerna har byggts om och anpassats för sitt nuvarande ändamål av företagets egen arkitekt.

Lokalerna är fördelade på tre plan med en blandning av större och mindre rum på varje plan. I hörnrummen på varje plan återfinns lärarnas egna arbetsplatser. Rektorn, koordinatoren, kuratorn och skolsköterskan har sina rum på det nedre planet. I det nedre planet inryms bl.a. matsal, cafeteria och en större samlingsal. Skolan har särskilda institutioner för NO, teknik, bild och musik.

På Kunskapsskolans webbplats "Kunskapsporten" presenteras Kunskapsskolans undervisningsstruktur. Där finns också material att hämta för elever och lärare. Kopplat till olika "steg, projekt och kurser" finns mål, arbetsuppgifter och redovisningsnivåer preciserade. Kunskapsskolan har utvecklat egna läromedel i matematik samt engelska och ett utvecklingsarbete pågår för att även framställa ett läromedel i svenska. För att få tillgång till "Kunskapsporten" behöver eleverna tillgång till datorer. Sammanlagt finns det 111 datorer vid skolan att använda i undervisningen, samtliga med internetuppkoppling. Även föräldrarna har tillgång till "Kunskapsporten".

Andra läromedel än "Kunskapsporten" finns tillgängliga för eleverna inom varje ämne vid workshops eller föreläsningar. En elev som för tillfället inte har tillgång till en dator kan utnyttja skolans "HelpDesk"-funktion för att få del av information i form av instruktioner, arbetsuppgifter eller andra faktauppgifter. I ett mindre rum förvaras läroböcker samt utskrifter från kunskapsporten. HelpDesk-funktionen är bemannad av ett par elever i form av en intern PRAO. Hit kan elever vända sig för att få låna dokument eller läroböcker. Skolan har inget eget bibliotek och besök i något närbeläggande bibliotek sker inte i organiserad form.

Undervisningen i de praktiska delarna av ämnena slöjd och hem- och konsumentkunskap är till stor del förlagda till Kunskapsgården i Falun. På kunskapsgården

sker även en mindre del av skolans bildundervisning. Kunskapsskolan i Enskede har i viss mån egen utrustning för detta ändamål. På skolan finns en bildverkstad och även utrustning för att bedriva undervisning i textilslöjd.

För undervisning av hem- och konsumentkunskap finns däremot ingen för ändamålet avsedd lokal utan skolans mottagningskök används för intern elevpraktik vid lunchserveringen, elevernas brödbakning och dylikt. Skolrestaurangens chef har uppgiften att vara handledare för eleverna.

På skolan finns två NO-salar med utrustning för genomförande av demonstrationsförsök och NO-laborationer. På Kunskapsgården i Falun finns en sal som är utrustad för mer avancerade NO-laborationer. Varje gång eleverna är i Falun, dvs. en vecka per termin, ägnas en halvdag åt NO under ledning av elevernas vanliga NO-lärare från hemskolan.

De elever som intervjuades ansåg att de har bra arbetsmaterial som är utformat så att självständighet och vilja att gå vidare i studierna uppmuntras.

3.4 Undervisningens innehåll och arbetsformer

Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, och de nationellt fastställda kursplanerna för grundskolan har konkretiserats. Kunskapsskolan i Enskede tillämpar Kunskapsskolans pedagogiska upplägg som innebär en individualiserad utbildning där undervisningstiden och ambitionsnivån anpassas till elevens förutsättningar. För eleven innebär det ett stort mått av eget ansvar och egen planering. Eleven kan studera i sin egen takt och få stöd av handledaren. Varje elev har en loggbok för planerings- och reflektionsarbete.

Varje elev påbörjar under terminens första vecka arbetet med sin individuella studieplan. Med stöd av sin handledare skissar eleven på sina terminsmål, utifrån de långsiktiga mål som eleven, föräldern och handledaren enats om när eleven började i Kunskapsskolan. Handledaren träffar varje elev i sin basgrupp 15 minuter per vecka för att upprätta en veckobaserad kortsiktig planering relaterad till studieplanen och följa upp måluppfyllelsen i föregående veckas planering samt ta upp eventuella problem i skolsituationen.

Svenska, matematik, engelska och moderna språk studeras enligt Kunskapsskolans stegmodell och uppgår till 35 steg per ämne. Som språkval erbjuder skolan franska, spanska och tyska. Inom varje steg anges mål samt beskrivningar av moment och uppgifter. Beroende på elevens "lärstil" finns möjlighet att välja en strukturerad väg eller en personlig väg genom respektive steg. Inom vart och ett av de ämnen som nämnts ovan ingår också ett antal s.k. projektsteg då kunskaperna skall tillämpas i ett problembaserat uppdrag. Inom ramen för projektsteget genomförs också moment av diagnostisering av elevens kunskaper från de närmast föregående stegen.

Vid Kunskapsskolan i Enskede ingår övriga ämnen i olika kurser, s.k. Trådkurser, Jagkurser, Europakurser och Showkurser. Eleverna läser en kurs i taget. Kurserna innebär tematiska och ämnesövergripande studier. I Trådkurserna ingår framför allt samhällsorienterande- och naturorienterande ämnen, svenska, teknik, bild, slöjd

och musik. I Jagkurserna ingår ämnen som idrott och hälsa, biologi, kemi, hem- och konsumentkunskap, samhällskunskap och religion medan Europakurserna framför allt innehåller geografi, samhällskunskap och historia. Showkurserna innehåller dramatisering, sång, musik, dans samt skapande av kläder, rekvisita och texter. Här ingår framför allt musik, bild, slöjd, svenska, SO samt idrott och hälsa. I årskurs 8 och 9 får eleven inom varje kurs, tillsammans med handledaren, välja olika svårighetsgrad (blå, röd eller svart pist). Under årskurs 6 och 7 läser eleverna endast blå pist.

Skolans elever är indelade i åldershomogena basgrupper. Dessa har vardera ca 20 – 24 elever med en lärare; s.k. handledare. Vid Kunskapsskolan i Enskede börjar skoldagen med en basgruppsamling som varar cirka 30 minuter. Ett stående inslag är att eleverna och handledaren gemensamt tittar på TV-nyheter och diskuterar dessa. Dessutom går de igenom dagens aktiviteter och eleverna gör sin planering för dagen. Därefter, fram till eftermiddagens basgruppsamling vid skoldagens slut, förfogar varje elev över sin egen tid enligt sin planering. Skoldagen kan innehålla föreläsningar inom ramen för en pågående kurs eller kommunikationspass där muntlig kommunikering varvas med teoretiska genomgångar inom ett stegämne. Dagligen erbjuds dessutom olika workshops, då eleven väljer en arbetsplats i anslutning till ämnets institution. Där finns ämneslärare, datorer och material som behövs för ämnet.

Innan eleverna går hem för dagen samlas basgruppen tillsammans med sin handledare igen. På denna samling diskuteras hur eleverna lyckats nå sina mål för dagen.

För eleverna kan deltagandet i föreläsningar/seminarier vara frivilligt eller obligatoriskt beroende på elevens behov. Eleverna i en basgrupp går till olika föreläsningar/seminarier beroende på vilket steg de befinner sig på eller vilken ambitionsnivå de har för sitt kursarbete. För vissa elever kräver skolan att de skall få lärarens signatur som ett bevis på att de deltagit i verksamheten. Av elevenkäten i samband med utvärderingen läsåret 2003/04 framgår dock att endast 42 % av eleverna svarar att de kan få arbetsro i skolan.

Måndagar, tisdagar och torsdagar kl. 14 – 16 erbjuds s.k. öppen workshop. Det innebär att elever som känner behov av att arbeta med något ämne eller någon kurs kan välja att göra detta i skolan. Handledarskapet i denna verksamhet följer ett rullande lärarschema.

Deltagandet i öppen Workshop är frivilligt för flertalet elever. För vissa elever kan det dock ingå i en åtgärdsplan att de skall delta. Onsdagar är veckans kortaste dagar för eleverna på skolan. Då slutar eleverna klockan 12.30 efter dagens eftermiddagsamling. Eftermiddagen används som konferenstid för arbetslag och andra personalgrupperingar.

Skolan har några elever med annat modersmål än svenska. För dessa erbjuds deltagande i kommunens undervisning i modersmålet. Vid besöket nämnde rektorn att det för närvarande finns elever med modersmålsundervisning i finska, franska, polska och spanska. För närvarande finns ingen elev som läser svenska som andra-

språk. Det beror enligt rektorn beror på att ingen elev har behov av sådan undervisning.

Vid Kunskapsgården i Falun bedrivs viss undervisning inom ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd och bild. Enligt rektorn vid Kunskapsskolan i Enskede är undervisningen vid Kunskapsgården i Falun ett komplement, i form av praktiska moment, till den undervisning som ges i respektive ämne vid skolan.

I bild är undervisningen huvudsakligen förlagd till hemskolans bild- och estetverkstad. Här får eleverna undervisning av en utbildad bildlärare. En halvdag per termin får eleverna bildundervisning i Falun. Här får eleverna pröva på tekniker som kräver speciell utrustning t.ex. keramikugn.

Faluveckorna förbereds på hemmaplan enligt de anvisningar som finns på Kunskapsporten. Det innebär i ämnet hem- och konsumentkunskap bl.a. att eleverna i hemmet under föräldrarnas ledning tränar att göra den maträtt de skall laga till på kunskapsgården. Hemkunskapsundervisningen i Falun liknas av eleverna vid en ”kocktävling” mer än en undervisningssituation. Eleverna får för läraren motivera sitt arbetssätt och val av redskap samtidigt som de vet att deras uppvisade kunskap ligger till grund för bedömning och betygssättning.

Eleverna får hemma även göra mönster eller ritningar för Faluveckans slöjduppgift och eventuellt ta med kläder de vill sy om. Det förekommer även att elever, som vill sy ett klädesplagg i ett speciellt tyg, själv köper tyget och tar med till Falun. Elever som inte gjort något mönster eller tagit med eget material hänvisas till mönster och material som tillhandahålls på kunskapsgården.

I textilslöjd har Kunskapsskolan i Enskede under innevarande vårtermin anställt en textilslöjdlärare, som finns på skolan varannan fredagseftermiddag och ger eleverna en undervisning i ämnet som kompletterar den som eleverna fått i Falun.

I trä- och metallslöjd får eleverna all sin undervisning i Falun. På hemskolan finns visserligen en sal, som är utrustad med en hyvelbänk och lite verktyg, men enligt elever och lärare används salen endast för undervisning i teknik.

I ämnet hem- och konsumentkunskap är situationen en annan då undervisningen vid hemskolan, inom ramen för trådkurserna, till största del genomförs av eleverna som hemstudieuppgifter. Eleverna instrueras i skolan och genomför sedan en hemuppgift, exempelvis matlagning, bakning, tvätt eller städning. Föräldrarna skall efter genomförd hemuppgift skriva ett ”omdöme” hur genomförandet fungerade som sedan inlämnas till handledaren. Eleverna har i allmänhet två hemstudiedagar per termin.

Till hemkunskapsundervisningen räknar skolan även den tid eleverna hjälper till i samband med skolmaten. Varje dag har en grupp elever i uppgift att bistå chefen för skolrestaurangen (här kallad husmor) med dukning och diskning. Till undervisningen i hemkunskap räknas även att eleverna turas om att arbeta i skolans cafeteria. Även detta sker under husmors ledning. Varje morgon hjälper två elever husmor med brödbakning. Enligt rektorn är husmor den som har ansvar för skolans hemkunskapsundervisning.

I intervju med eleverna nämnde de som exempel på hemkunskapsuppgifter att de i en av kurserna haft i uppgift att teoretiskt inreda en lägenhet. I uppgiften ingick bl.a. att inom en given budget planera inköp av möbler och utrustning och att möblera lägenheten.

Veckorna på Kunskapsgården i Falun nämns av alla intervjuade som mycket viktiga för att skapa goda relationer mellan eleverna och mellan eleverna och deras lärare. De sociala fördelarna med gårdsveckorna lyfts fram mer än den undervisning som bedrivs på gården. Intervjuade elever säger att de inte ser något tydligt samband mellan undervisningen på hemskolan och undervisningen i Falun.

Lärarna anser sig ha mycket god kännedom om alla elever i arbetslaget, deras studiesituation, resultat och stödbehov. Eleverna som Skolverket talade med ansåg att de får bra hjälp av sina lärare och vet var läraren finns till hands om de behöver hjälp. De flesta eleverna upplever det egna ansvaret som positivt. Det kan dock ta tid när eleven är ny på skolan att komma in i arbetssättet.

En gång per vecka håller handledaren ett personligt handledningssamtal med varje elev. Vid handledningssamtalet utgår man från loggboken och kontrollerar att uppsatta mål uppnåtts och sätter upp nya mål. Handledaren kan utnyttja loggboken för kommunikation om elevens studieframsteg med elevens föräldrar. Enligt lärarna är en stor fördel med sättet att organisera undervisningen att varje elev får en personligt utformad undervisning och har möjlighet att arbeta i sin egen takt.

Enligt elever och lärare varierar arbetsformerna i undervisningen vid skolan, vilket också kunde observeras vid Skolverkets besök. Där gavs exempel på såväl individuellt arbete som arbete i mindre och större grupper. Vidare observerades lärarledda genomgångar där undervisningen i hög grad tog utgångspunkt i elevernas tankar och erfarenheter.

De intervjuade föräldrarna ansåg att skolans arbetssätt och handledarnas engagemang ger eleverna förutsättningar till utveckling och lärande. Vidare menar föräldrarna att eleven har ett nära samarbete med handledaren och att samtliga lärare inom arbetslaget har en mycket god personkännedom om varje elev.

3.5 Skolans resultat och betygssättning

Kunskapsskolan i Enskede har fått Skolverkets medgivande att utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Kunskapsskolan har lokalt bearbetade betygskriterier i samtliga ämnen. I de ämnesintegrerade kursämnena väljer eleven nivå utifrån blå, röd eller svart pist. Pistvalet motsvarar betygskriterier för G, VG och MVG. Inom de fyra stegämnena innehåller varje steg mål som leder mot de nationella målen. Målen på steg 1- 20 innehåller de kunskaper som alla bör uppnå och som leder till godkänt betyg efter skolår 9. Steg 21-35 rymmer mer avancerade kunskapsmål som kan leda till ett högre betyg. Genom ytterligare påbyggnadssteg kan elever som nått upp till kunskapsmålen på steg 35 erbjudas möjlighet att arbeta vidare med gymnasieskolans A-kurser.

Skolans första nior lämnade skolan vid vårterminsavslutningen år 2004. Av de 122 eleverna kom 115 in på ett treårigt gymnasieprogram medan två elever gick till individuella program. De elever som kom in på nationella program fördelade sig på 11 program. 61 elever valde samhällsvetenskapsprogrammet, 15 elever naturvetenskapsprogrammet och 12 elever det estetiska programmet. Resterande 27 elever fördelade sig på Barn- och fritidsprogrammet, Fordonsprogrammet, Handels- och administrationsprogrammet, Hantverksprogrammet, Hotell- och restaurangprogrammet, Mediaprogrammet, Naturbruksprogrammet och Teknikprogrammet.

I skolans undervisningskoncept ingår tydliga mål som kommuniceras med eleverna och ett system av redovisningar och tester som genomförs när en elev har klarat av en kurs alternativt ett steg. Eleverna deltar även i nationella prov i föreskriven utsträckning. Nedan redovisas dels en sammanställning över resultaten på de nationella prov som genomfördes läsåret 2003/04 och dels en sammanställning av slutbetygen i några ämnen vårterminen 2004.

Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 9 läsåret 2003/04
i procent av antalet elever i årskursen (126 elever)

Ämne	MVG	VG	G	Ej betyg
Svenska, läsförmåga	11,9	45,2	36,5	6,3
Svenska, muntlig framst.	10,3	56,3	27,8	5,6
Svenska, skrivförmåga	11,9	50,0	30,2	7,9
Engelska, muntlig förmåga	20,6	47,6	22,2	9,5
Engelska, receptiv förmåga	12,7	46,8	30,2	10,3
Engelska, skriftlig förmåga	19,0	39,7	32,5	8,7
Matematik	12,7	34,1	41,3	11,9

Slutbetyg för elever i årskurs 9 vårterminen 2004

i procent av antalet elever som erhållit betyg i ämnet

Ämne	MVG	VG	G	Ej betyg
Svenska (122 elever)	22,1	54,1	23,8	-
Engelska (123 elever)	22,0	38,2	39,0	0,8
Matematik (122 elever)	9,8	37,7	48,4	4,1
Naturorienterande ämnen (121 elever)	25,6	43,0	27,3	4,1
Samhällsorienterande ämnen (121 elever)	36,4	43,0	16,5	4,1
Hem- och konsumentkun- skap (122 elever)	41,8	50,8	5,7	1,6
Slöjd (122 elever)	40,1	42,6	14,8	2,5
Spanska (59 elever)	3,4	15,2	57,6	23,7

I intervjun med rektorn diskuterades frågan om elever som avbryter sina studier i förtid för att byta till en annan skola. Rektorn berättade att när sådana byten sker, så sker de i allmänhet strax efter att eleven börjat på skolan. Det kan vara elever som känner att de inte klarar av det ansvarstagande och den kontroll på varje enskild elev som följer med skolans utbildningskoncept. Enligt rektorn finns allt från mycket studiebegåvade elever till elever med stora studiesvårigheter bland dem som börjar på skolan. Bland dem som vill byta till en annan skola finns dels elever som tidigare misslyckats på någon annan skola men även elever med goda studieförutsättningar. Beträffande de senare hade rektorn en teori om att de slutade för att deras goda resultat inte märktes bland kamraterna på samma sätt som är fallet i mer sammanhållen klassundervisning.

Lärarna träffas regelbundet i olika ämnesgrupper vid skolan för att diskutera bl.a. bedömningsfrågor. Betygen i hem- och konsumentkunskap och slöjd sätts av elevens handledare som till stöd har betygsunderlag dels från kunskapsgårdens lärare, dels från andra lärare som bedömt elevernas prestationer i ämnet på hemskolan. Vid betygssättningen i hem- och konsumentkunskap inhämtas även husmors omdöme. Intervjuade lärare konstaterade att betygen i allmänhet blev de som föreslagits av läraren på kunskapsgården. Konstruktionen med en textillärare på skolan var ny vid inspektionstillfället och hade därför ännu inte fått någon effekt på betygssättningen.

Ofta, men inte alltid, medverkar handledaren i undervisningen av eleverna i kunskapsgårdens ämnen under vistelserna i Falun. De handledare som även är NO-lärare berättade att de hela tiden var upptagna med att leda laborationer i NO under sin vistelse på kunskapsgården och därför aldrig hade möjlighet att delta i undervisningen i andra ämnen.

Betygen i bild sätts för alla berörda elever av skolans bildlärare. Lärarens på kunskapsgården bedömning av elevens prestationer i ämnet ingår i lärarens betygsunderlag.

Av skolans betygssammanställning för årskurs 9 våren år 2004 framgår att ämnena hem- och konsumentkunskap och slöjd hade högst andel av betyget ”Mycket väl godkänd”. Ingen av handledarna som sätter betygen har utbildning för att undervisa i något av dessa två ämnen. Vidare framgår av den att ämnet spanska har högst andel elever som inte nått målen. Eleverna sade att de tyckte att det ämnet var svårt att lära sig med Kunskapsskolans studieorganisation. Rektorn var medveten om svårigheterna men förklarade dessa med att skolan av olika skäl tvingats att byta lärare i ämnet flera gånger. Nuvarande elever har haft olika lärare i ämnet i stort sett varje termin.

3.6 Bedömning

Skolverket bedömer att verksamheten vid Kunskapsskolan i Enskede övergripande är av god kvalitet och ger kunskaper och färdigheter som motsvarar det offentliga skolväsendets. Utbildningen vid skolan följer ett pedagogiskt koncept som enligt Skolverkets bedömning ger varje elev en grundskoleutbildning anpassad till den enskilde elevens behov och förutsättningar.

Skolverket vill emellertid lyfta fram några områden där verksamheten bör förbättras (förbättringsområden) och ett område där verksamheten måste förbättras (kritikområde).

Förbättringsområden

Lärarkompetens

En viktig förutsättning för att en skola skall kunna ge eleverna kunskaper och färdigheter är att lärarna har kompetens att ge undervisning i de ämnen de är satta att undervisa i.

Vid Kunskapsskolan i Enskede får eleverna huvuddelen av sin undervisning av lärare med utbildning för de arbetsuppgifter som ingår i deras tjänst. I ämnena hem- och konsumentkunskap, spanska, musik och delar av slöjdämnet handhas dock undervisningen av lärare som saknar utbildning för undervisning i dessa ämnen. Skolan bör vidta åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning i dessa ämnen i samband med nyrekrytering respektive kompetensutveckling.

Undervisningens innehåll och arbetsformer

Undervisningstiden i slöjd är enligt Skolverkets bedömning inte tillräcklig för att ge kunskaper som till art och nivå motsvarar grundskolan. De elever i årskurs 9 som valt textilslöjd får visserligen enligt beskrivningen under punkt 3.4 viss slöjdundervisning även på hemskolan, men Skolverket bedömer ändå att omfattningen av den lärarledda undervisningstiden inte är tillräcklig.

I moderna språk hade Kunskapsskolan i Enskede vid inspektionstillfället problem med undervisningen i spanska. Skolverket förutsätter att Kunskapsskolan i Enskede vidtar sådana åtgärder att elevernas möjligheter att nå målen i ämnet förbättras.

Betygsättning

Med undantag för ämnena slöjd och hem- och konsumentkunskap sätts betygen på eleverna vid Kunskapsskolan i Enskede av elevernas ämneslärare i respektive ämne. I de förstnämnda ämnena sätts betygen av elevernas handledare. Som underlag för sin betygsättning har handledaren dels sin egen bedömning av elevernas redovisningar av olika teoretiska kursmoment i ämnet, dels bedömningar som gjorts av lärarna på kunskapsgården. I betygssunderlaget för hem- och konsumentkunskap ingår också husmors omdöme om elevens arbete under hennes ledning samt intyg från elevens föräldrar om att eleven fullgjort sina hemuppgifter i ämnet.

Skolverket bedömer att betygsättningsprocessen vid Kunskapsskolan i Enskede uppfyller förordningens krav. I ämnena slöjd och hem- och konsumentkunskap där elevernas prestationer i hemmet, på skolan och på Kunskapsgården i Falun sammanvägs av elevens handledare bedömer dock Skolverket att betygen i alltför hög grad grundar sig på den bedömning som görs av läraren i ämnet på Kunskapsgården i Falun. (Se bifogat PM.)

Kunskapsskolan i Enskede skall vid betygsättningen följa vad som gäller för det offentliga skolväsendet. Enligt 7 kap. 5 § grundskoleförordningen skall betyg sättas av läraren. Om ett betyg är beroende av två eller flera lärares bedömning och lärarna inte kan enas, skall betyget sättas av rektorn. Det ankommer på skolan att definiera vem/vilka som är undervisande lärare i vart och ett av de ämnen som eleven skall betygssättas i. Det är sedan dessa lärare som tillsammans skall bedöma och betygssätta eleven. En av dessa lärare kan/bör vara utsedd att samordna betygsättningen i just det ämnet och även vara den person som elev och föräldrar skall kontakta vid behov. Skolverket bedömer att betygsättningsrutinerna i ämnena slöjd samt hem- och konsumentkunskap vid Kunskapsskolan i Enskede bör utvecklas.

Kritikområde

Undervisningens innehåll och arbetsformer

Undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap bedrivs delvis på vid Kunskapsgården i Falun, delvis på Kunskapsskolan i Enskede. Av inspektionen har framkommit att undervisningen i ämnet bygger på att delar av elevernas utbildning överläts till föräldrarna. Enligt Skolverkets bedömning är det inte förenligt med skolförfattningarnas krav att överlåta ansvaret för delar av elevernas utbildning på föräldrarna. Det grundläggande kravet på en likvärdig utbildning kan härigenom komma att åsidosättas.

4 Allmänna mål och värdegrund

4.1 Skolans mål och värdegrund

Skolans grundläggande idé och vision är enligt kvalitetsredovisningen ”att varje elev skall kunna forma sin egen skolgång och hitta en väg mot ett högre vetande och en högre kunskapsnivå. Skolans mål är att erbjuda en personligt utformad utbildning som ger eleverna möjlighet att erövra de kunskaper, insikter, förmågor och färdigheter som krävs för att kunna leva och verka i kunskapssamhället. Grundläggande utgångspunkter är för utbildningen fem viktiga grundstenar; bildning, internationellt perspektiv, grund för fortsatt utveckling, förmåga till livslångt lärande samt problemlösningsförmåga.”

Skolans styrdokument är läroplanen Lpo 94. Ur denna hämtar skolan följande målformuleringar.

Alla som arbetar i skolan skall

- aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgår från ett demokratiskt förhållningssätt,
- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- som en självklar rättighet ingripa när vi ser ett dåligt beteende samt
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.

4.2 Skolans arbete mot kränkande behandling och för jämställdhet

Skolan arbetar efter den handlingsplan mot mobbning och kränkande särbehandling som är antagen av huvudmannens styrelse och gäller för samtliga kunskapsskolor. På skolan finns ett elevvårdsteam bestående av kuratorn, specialläraren och skolsköterskan.

Alla intervjuade menade att kränkande behandling inte är något stort problem på skolan. Arbetssättet där varje elev kan arbeta i sin egen takt tillsammans med de kamrater han/hon väljer minskar risken för mobbning, menade de. De intervjuade framhöll också veckorna på kunskapsgården som positiva i detta avseende. Under dessa veckor lär eleverna känna varandra på ett sätt som minskar riskerna för att en elev skall råka ut för mobbning eller annan form av kränkning. Framför allt framhöll föräldrar och elever Faluveckorna som mycket värdefulla i detta avseende.

Skolsköterskan beskrev en verksamhet där det övervägande flertalet av eleverna mår bra och har en bra skolsituation. De gånger hon fått signaler om att någon elev i något avseende farit illa har hon tagit upp det i elevvårdsteamet. När elevvårdsteamet bedömer att det finns behov kallar teamet till elevvårdskonferens då teamet

tillsammans med rektorn och berörd lärare träffar elev och föräldrar. Elevvårds-konferensen protokollförs och eventuella åtgärdsprogram utarbetas.

En timme per vecka träffar teamet ett arbetslag för att gå igenom de elever som arbetslaget känner oro för. Oron kan gälla elevens kunskapsmässiga utveckling eller sociala situation.

När tendenser till mobbning eller annan kränkning ändå finns uppmärksammas de tidigt, ofta i samband med de personliga handledningssamtal som varje elev har med sin handledare varje vecka.

Skolans kurator kallar både kränkta eller mobbade elever och mobbare till personliga samtal. Föräldrarna informeras alltid, ofta sker det per telefon medan eleven sitter hos kuratorn. Genom att kuratorn utnyttjar telefonens högtalarfunktion kan eleven höra vad föräldern säger och vid behov delta i samtalet. Samtalet leder i allmänhet till ett åtgärdsprogram i vilket ingår en överenskommelse om hur uppföljning skall ske.

Enligt rektorn är skolans personal medveten om anmälningsskyldigheten för grundskolepersonal enligt socialtjänstlagen (2001:453). Rutiner för att anmäla finns vid skolan.

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

Vid Skolverkets inspektionsbesök gavs exempel på att den enskilda eleven, inom ramen för kunskapsskolornas koncept, till stor del kan påverka undervisningens innehåll, svårighetsgrad och arbetssätt. I utbildningskonceptet ingår ett stort mått av ansvarstagande från eleven för sina egna studier. För elevernas gemensamma ansvarstagande är det tänkt att de dagliga samlingarna i basgrupper skall kunna fungera som klassråd. Skolan har ett elevråd, men enligt intervjuade elever fungerade det dåligt. Inte heller rektorn tyckte att elevrådet fungerade väl. Hon sade att man påbörjat ett arbete för att stärka elevrådets roll.

4.4 Allsidighet och saklighet i undervisningen

Undervisningen utgår från skolförfattningarna och de lokalt konkretiserade kursplanerna. Eleverna har tillgång till tidsenliga och allsidiga läromedel. Det finns tillgång till uppslagsverk och facklitteratur på skolan och nyhetssändningar från TV ses och diskuteras varje skoldag.

Enligt lärarna förs en kontinuerlig dialog i lärargruppen om allsidighet och saklighet i det dagliga undervisningsarbetet. En elev som genomgått alla kurser på skolan och fått betyg i alla ämnen har enligt lärarna fått en allsidig och saklig undervisning och nått de nationella målen.

4.5 Elever i behov av särskilt stöd

I ”stegämnen” matematik och engelska finns ges stödundervisning av ämneslärarna i respektive ämne. De s.k. öppna workshop-passen på eftermiddagstid används också för stödundervisning av elever som behöver sådan.

Skolan har en utbildad specialpedagog som ansvarar för undervisning av elever i behov av specialpedagogiskt stöd. Enligt rektorn har skolan ett gott rykte när det gäller att ta hand om elever i behov av olika former av särskilt stöd.

Bland eleverna finns ett 15-tal med sådana behov att hemkommunerna betalar extra resurser. Flera elever har dyslexi och får på olika sätt hjälp att genomföra sina studier.

Vid inspektionen besökte Skolverkets representanter en engelsklektion med ett tiotal elever som under speciallärarens ledning får undervisning i engelska. Eleverna hade placerats i gruppen därför att de inte lyckats med engelskan i den vanliga undervisningen. Vid besöket kunde observeras hur var och en av eleverna för sina kamrater på engelska redovisade en text de läst eller skrivit själva. Eleverna tyckte att de fått god hjälp i den lilla gruppen.

4.6 Skolans kontakt med hem, samhälle och arbetsliv

Enligt rektorn är elevens loggbok central för att skolans utbildningskoncept skall fungera. Av loggboken framgår elevens personliga mål med studierna. I samband med basgruppssamlingen varje morgon skriver eleverna in dagens schema och sina mål för dagen och varje vecka i samband med det personliga handledningssamtal går handledare och elev tillsammans igenom hur eleven lyckas följa sin planering. Eleven skall sedan visa loggboken för sina föräldrar som signerar att de tagit del.

Intervjuade föräldrar uttryckte att de bl.a. genom loggboken får god information om hur det går för eleven i skolan. De uttryckte även att skolan är lätt tillgänglig för dem, att personalen känner eleverna väl och har god kontakt med hemmen på individnivå. De framhöll att det alltid är lätt att nå skolans personal, lärare eller skolledning, när behov finns. Enligt föräldrarna är det viktigt att de stöttar sina barn i skolarbetet för att de skall lyckas väl i sina studier.

Elevens kunskapsutveckling följs upp vid utvecklingssamtalen, som hålls med elever och deras föräldrar två gånger per läsår. Vid utvecklingssamtalen belyses dels elevens sociala utveckling, dels den kunskapsmässiga utvecklingen i förhållande till kursplanernas mål. Samtalen mynnar ut i ett antal mål, såväl kunskapsmässiga som sociala, som sedan följs upp vid nästa utvecklingssamtal. Enligt elever och föräldrar är dessa samtal ett gott stöd för elevens utbildning och ger möjlighet för föräldrarna att ge sina barn god support. Föräldrarna framhåller att de på olika sätt blir väl informerade om de kunskapsmål eleven har att uppnå och sträva efter.

Föräldrarna uttryckte att de var nöjda med skolans utvärderingar, där föräldrarna bereds tillfälle att ge sina synpunkter på verksamheten. Skolan har ett föräldraråd, där en av de intervjuade föräldrarna ingick. Hon berättade att rådet varit mycket aktivt under skolans uppbyggnadsperiod och haft inflytande på verksamhetens lokala utformning. Rektorn och föräldrarådet brukar ca två gånger per termin inbjuda föräldrarna till ett s.k. pedagogiskt café där frågor av pedagogisk natur diskuteras.

Enligt intervjuade föräldrar fungerar kontakten mellan skola och hem mycket bra och föräldrarna känner sig välkomna till skolan. De uppskattar att eleverna får en

individ Anpassad utbildning och genom loggboken och Kunskapsportalen är målen lättillgängliga, vilket underlättar deras delaktighet. Föräldrarna ges möjlighet att lämna sina synpunkter på verksamheten genom en årligen återkommande utvärdering.

Skolan har regelbundna föräldramöten, både för hela skolan och i mindre konstellationer, samt föräldrautbildning i kunskapsskolornas konceptuella frågor. Skolchefsbrev skickas till hemmet månatligen. Föräldrarna menade att det var mycket lätt att få kontakt med skolans personal om behov uppkommer och lärarna är mycket snabba med respons via e-post.

I årskurserna 8 och 9 ingår en PRAO-vecka i utbildningen. I övrigt tar sig skolans samarbete med samhälle och arbetsliv främst uttryck i att eleverna tillsammans gör studiebesök, teaterbesök och besök på stadsbibliotek.

4.7 Bedömning

Skolverket bedömer, att Kunskapsskolan i Enskede uppfyller författningarnas krav på att utbildningen skall motsvara de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

5 Skolans kvalitetsarbete

5.1 Skolans arbete med kvalitetsfrågor

Kunskapsskolan i Enskede har sedan den startade deltagit i huvudmannens företagsgemensamma och årliga kvalitetsundersökning av verksamheten. I kvalitetsundersökningen ingår enkäter till elever, föräldrar och medarbetare som mäter resultaten på skolnivå respektive företagsnivå inom områdena arbetssätt, nöjdhet och arbetsro, organisation, pedagogiska mål, elevomsättning samt ekonomi. Kvalitetsundersökningen visar i vilken utsträckning skolan når de pedagogiska målen genom analys av resultaten på nationella prov och betygssammanställningar och av skolans elevomsättning samt ekonomi.

5.2 Skolans kvalitetsredovisning

Skolverket har tagit del av skolans kvalitetsredovisningar för läsåren 2001/02, 2002/03 och 2003/04. Redovisningarna innehåller en utvärdering av i vilken mån skolan under läsåret nått såväl nationella som övriga mål för verksamheten. Resultatet av utvärderingen ligger till grund för identifiering av utvecklingsområden och formulering av mål för kommande läsår vid utarbetandet av verksamhetsplan för kommande läsår.

Huvudmannen för Kunskapsskolan i Enskede har under inspektionsrapportens handläggning inkommit med en mall samt anvisningar för hur kvalitetsredovisningar skall utformas för samtliga kunskapsskolor från och med läsåret 2005/06. Kunskapsskolornas kvalitetsredovisningar skall upprättas läsårsvis och innehålla en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts. En sådan kvali-

tetsredovisning, med mål, analys av måluppfyllelse och åtgärder, skall utgöra delar i en kontinuerlig utvecklingsprocess för respektive skola.

5.3 Bedömning

Kunskapsskolan i Enskede har ett fungerande kvalitetsarbete med återkommande utvärderingar av måluppfyllelsen för verksamhetens olika mål. Skolan utarbetar även årligen en kvalitetsredovisning enligt författningarnas krav.

Skolverket bedömer att Kunskapsskolan i Enskede uppfyller författningarnas krav på kvalitetsarbete och en årlig kvalitetsredovisning.

Rättslig reglering

Utbildningen vid **fristående grundskolor** regleras i 9 kap. skollagen. I 2 § anges vad som krävs för godkännande:

”En fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan (...) skall förmedla, skall godkännas, om

- 1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,*
- 2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,*
- 3. skolan står öppen för alla barn som enligt denna lag har rätt till utbildning inom motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet, med undantag för sådana barn vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,*
- 4. skolan har minst 20 elever, om det inte finns särskilda skäl för ett lägre elevantal,*
- 5. (...)*
- 6. skolan för undervisningen använder lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och*
- 7. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.
En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.”*

Regeringen föreskriver sådana ytterligare villkor som omnämns i lagen ovan i förordningen (1996:1206) om fristående skolor.

Enligt 1 kap. 2 a § skollagen skall skolan på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Vidare finns en hänvisning till bestämmelserna i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) om skyldigheten att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd.

Enligt 9 kap. 7 § skollagen skall utbildningen vid fristående grundskolor vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen skall huvudmannen för en fristående skola anmäla till hemkommun om en skolpliktig elev är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Enligt 9 kap. 16 b § skollagen gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen om behörighet och anställningsvillkor även för fristående grundskolor och särskolor.

Enligt 14 kap. 7 a § skollagen skall skolan för elever i sådana fristående skolor som avses i 9 kap. erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet.

Huvudmannen skall iaktta sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

En fristående skola skall dessutom årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.